

Trelleborg- *koncernen och* miljön

Innehåll

Trelleborg AB – en världsomspännande industri- och handelskoncern	3
Milstolpar och utmaningar – VD har ordet	5
Trelleborgskoncernens industrisektor	7
Trelleborgskoncernens handelssektor	9
Miljö- och arbetsmiljöaspekter	10
Miljöpolicy	11
ISO 14001 inom Trelleborgskoncernen	
Miljöledningssystem	
Trelleborgs miljöorganisation	
Miljösamordnare	12
Redovisning av koncernens miljöprestanda	
Så här har vi samlat in data	
Några händelser under 1998	14
Nyttjande av naturresurser	
Markfrågor	
Energiförbrukning	
Vattenförbrukning	15
Kemikaliefrågor	16
Utsläpp till luft och vatten	
Utsläpp till luft	
Utsläpp till vatten	18
Hantering av avfall	19
Arbetsmiljö	20
Övriga miljöaspekter och förhållanden	20
Miljömål	21
Kontaktpersoner	22
Ordlista	23

Koncentration & **Expansion**

Trelleborg är en världsomspännande koncern i stark förvandling. Med ett polymertekniskt och industriellt kunnande inom branscher som fordon, verkstad, off-shore, kemi, skog, papper och bygg möter vi 2000-talet. Vår bärande och gemensamma idé är lika enkel som självklar. Det handlar om att göra jobbet enklare och bekvämare för våra kunder och våra kunders kunder. Att genom koncentration och expansion skapa ledande industriella positioner.

Vår gemensamma nämnare är komfort, säkerhet och miljötänkande. En av våra stora fördelar är förmågan att arbeta integrerat och på så vis utnyttja all den samlade kunskap och erfarenhet som finns inom koncernen.

Nyckelvärden

Nettoomsättning, MSEK 1998:	25 041 (20 825)
Rörelseresultat, MSEK:	736 (2 609)
Antal anställda:	13 895 (13 525)
Etablerat i antal länder:	35
Antal aktieägare:	70.000

Koncernchef

Fredrik Arp VD och koncernchef

Industri- och Handelssektorn

Hans Porat Vice VD, och chef för Industrisektorn
Fredrik Arp VD, koncernchef och chef för Handelssektorn

Affärsområdeschefer

Industrisektorn

George Caplea Trelleborg Automotive
Anders Pettersson Trelleborg Wheel Systems
Georg Brunstam Trelleborg Engineered Systems
Peter Suter Trelleborg Building Systems

Handelssektorn

Göran Näsholm Ahlsell
Rolf Forssell Bröderna Edstrand
Gérard Lièvre Reynolds
Taisto Riski Starckjohann

Environmental affairs

Torbjörn Brorson Miljöchef

Ägarstruktur

Trelleborg AB har nästan 70.000 aktieägare, varav den största enskilda ägaren är Dunkerstiftelsen. Förutom dessa kan nämnas att åtskilliga svenska och amerikanska banker och försäkringsbolag är storägare i Trelleborg AB. I december 1997 uppgick Dunkerstiftelsens ägarandel till 10 procent av aktiestocken. Under samma period kontrollerades ungefär 20 procent av börsvärdet av utländska intressenter.

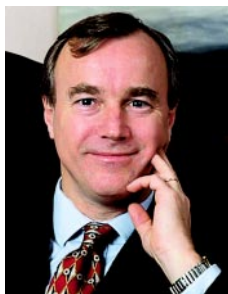
Trelleborg AB genom åren

- 1897** Trelleborg AB:s föregångare AB Velox registreras den 8 februari. Grundare var den välkände köpmannen Johan Kock.
- 1904** Tretorns ägare Henry Dunker och Johan Kock startade gemensamt Trelleborgs Gummifabriks Aktiebolag, vilket tar över driften vid Velox. Tillverkningen bestod uteslutande av cykelslangar.
- 1907** Serietillverkningen av bildäck börjar.
- 1935** Trelleborg sysselsätter 1 000 anställda.
- 1946** Företaget börjar sin internationella expansion.
- 1955** Exporten står för nästan 15 % av de totala inkomsterna.
- 1962** Den första utländska fabriken öppnas i Holland.
- 1964** Trelleborg noteras på Stockholms Fondbörs.
- 1975** Företaget har 6 900 anställda och en årlig försäljning om 950 miljoner kronor., varav 44 % utomlands.
- 1975** Nedläggning av bildäcksproduktionen och större delen av cykeldäckstillverkningen.
- 1977** Företagsnamnet förkortas till Trelleborg AB.
- 1978** Samarbetsavtalet med Tretorn sägs upp.
- 1985** En snabb expansion påbörjas. Under de följande två åren övertas företag och verksamheter som ökar försäljningen med ca 1,8 miljarder och antalet anställda med 2 800.
- 1987** Gruv- och metallföretaget Boliden AB införlivas med bolaget.
- 1997** Bolidengruppen noteras på Torontobörsen och genom detta ökar inriktningen på "Industri" och "Distribution".
- 1998** Trelleborgskoncernen har ca 14 000 anställda i 35 länder.

Milstolpar och utmaningar

—VD har ordet

Trelleborg och omvärlden Miljöfrågorna kommer ständigt högre upp på dagordningen i de flesta länder. Den tydliga trenden pekar på ett allt större genomslag och ökad internationalisering. I Trelleborg AB bevakar vi förändringarna i omvärlden ur ett långsiktigt strategiskt perspektiv och vårt företag anpassas ständigt till våra kunders krav och samhällets syn på miljöfrågorna. Här redovisas några av de förändringsprocesser som är av speciellt intresse för oss såväl som för många andra företag.

Fredrik Arp, VD

■ Internationaliseringen tilltar och miljöproblemen kräver i allt större utsträckning globala lösningar. För att handelshindren inte ska bli oöverstigliga krävs internationella spelregler och beslut inom miljöpolitiken. I Europa kan vi se att EU ökar sina ansträngningar på miljöområdet. På global nivå kommer överenskommelser

som exempelvis Kyotoprotokollet avseende minskade utsläpp av "växthusgaser" sannolikt att få stor genomslagskraft. Av central betydelse för oss är att kraven som rör restriktioner i användningen av vissa kemiska produkter, utsläpp till luft och vatten, installation av reningsutrustningar och tillämpning av gränsvärden harmoniseras mellan olika länder. Via ett antal branschorganisationer och expertorgan deltar vi i aktiviteter som verkar för ett gemensamt synsätt.

■ I många länder blir miljöpolitiken allt mer sektoriserad. Makten sprids och miljöfrågorna drivs inte längre av centrala miljömyndigheter. Beslutsfattandet sker istället inom många olika samhällssektorer – både på central och lokal nivå. Vårt företag representeras i olika länder genom nätverk av myndigheter, universitet och andra företag. I Sverige deltar Trelleborg i Kemikontorets miljö- och kemikaliekommittéer. Tillsammans med andra gummi företag i Sverige har vi under 1998 bildat en miljökommitté under SGI. Trelleborgs miljöchef representerar SGI på europeisk nivå i sammanslutningen BLIC. Motsvarande aktiviteter bedrivs i USA och i andra länder.

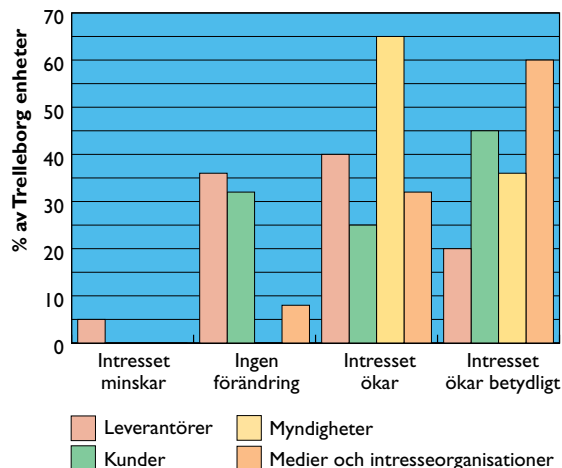
■ Miljöpolitiken "avpolitiserar" samtidigt som marknadskrafterna får ökat inflytande. I politiken är man tämligen ense om miljömålen och de drivande aktörerna på miljöområdet blir därför industriföretagen och olika branschorganisationer. Våra egna undersök-

ningar pekar på ett allt större intresse för miljöfrågor både hos kunderna, allmänheten och myndigheterna (se nedan).

■ I takt med att miljöorganisationerna spelar ut sin roll som samhälleliga väckarklockor och snarare får en plats i de normala offentliga beslutsprocesserna, minskar medlemsstödet och allt oftare blir de en samarbetspartner för politiker och företag. Gemene mans direkta intresse för miljöpolitiken avtar, medan det personliga miljöengagemanget ökar. Konsumenterna blir alltmer miljömedvetna.

Massmedias intresse för miljöfrågor kommer sannolikt att förbli högt under överskådlig tid.

Många av Trelleborgs anläggningar rapporterar ökat intresse för miljöfrågor hos olika intressenter

Inom ramen för ISO 14000 arbetet genomförs omfattande miljöutredningar vid koncernens samtliga anläggningar.

■ Miljöpolitiken handlar idag till stor del om spridning av skadliga ämnen och kretsloppsfrågor. Begrepp som "ekologiskt hållbar utveckling" och "faktor 10" är nu allmänt accepterade. Begreppen står för en grundsyn som innebär att den nuvarande generationen inte ska utnyttja naturresurserna på ett sådant sätt att kommande generationers livsvillkor äventyras.

Följande samhällsmål är idag av betydande strategiskt intresse: att exponeringen för miljö- och hälsovådliga kemikalier skall minska, utsläppen till luft och vatten ska minimeras, markföroreningar ska saneras och att producenterna ska ta ett mer långtgående ansvar för produkterna, både under användningen och i avfallsledet. Som ett viktigt led i vår strävan att målstyra miljöarbetet och bidra till en håll-

bar utveckling är vi i färd med att införa miljöledningsstandarden ISO 14001 vid koncernens anläggningar.

■ Allt fler företag inser numera att det finns kopplingar mellan miljö, etik och ekonomi. Kraven på att företagen utöver redovisningen av den finansiella situationen även skall redovisa sitt miljöarbete och sitt sociala ansvarstagande har ökat under senare år. Dessa krav rör sig än så länge en bra bit utöver lagtexterna men det är uppenbart att de flesta företag och organisationer idag måste ta sitt ansvar och agera som goda samhällsmedborgare. Under de senaste åren har Trelleborg AB därför samlat in fakta som rör miljösituationen vid koncernens anläggningar. De viktigaste uppgifterna redovisas nedan.

Till vem *vänder sig den här rapporten?*

Detta är en beskrivning av miljöaktiviteterna inom Trelleborgskoncernen och vi hoppas att den ska kunna förmedla ett budskap till våra olika intressenter. Företagets medarbetare är den främsta målgruppen för rapporten, men avsikten är att innehållet på ett bra sätt även ska spegla vårt miljöarbete för utomstående läsare. Utan att alltför detaljerat gå in på olika tekniska och ekologiska förhållanden, har vi eftersträvat att beskriva företagets miljöpåverkan på ett sakligt och konkret sätt. Vill du ha ytterligare information är du välkommen att kontakta någon av de personer som finns omnämnda i slutet av rapporten. Flera av våra anläggningar har dessutom separata miljörapporter.

Avsikten är att miljörapporten ska kunna läsas som ett självständigt dokument. Mer information om produkterna, organisationen och den finansiella situationen finns i Trelleborgs årsredovisning.

Fredrik Arp
VD och koncernchef

Trelleborgkoncernens industri sektor

Gummipolymererna har under årens lopp utvecklats i en sådan utsträckning att de nu kan användas på tusentals olika sätt, från indianernas tuggummi till en komponent i avancerade produkter som Trelleborgs DURO-LAM-material. Inom koncernen har vi levt med denna utveckling alltsedan företags start.

Gummit användningsområden fortsätter att öka och forsknings- och utvecklingssidan är utomordentligt vital för vår framtid. Vi lägger ned stor möda på att förbättra kundanpassade system och polymerprodukter samtidigt som det finns ett ökat behov av att utveckla ny teknologi för att ta fram nya material och materialkombinationer. Några av våra forsknings- och utvecklingsframgångar på senare tid är t ex DURO-LAM-materialet som används i bromsar, den högeffektiva torrmaterialslangen Scirocco och de miljöanpassade massiva däck till skogsmaskiner.

Produkter

Den gemensamma nämnaren för många av Trelleborgskoncernens produkter är att de på ett eller annat sätt förbättrar komforten, säkerheten och miljön. Speciellt för skog och lantbruk har Trelleborg Wheel Systems utvecklat breda däck som genom sin konstruktion kan köras med extremt lågt lufttryck. Detta resulterar i minskad jordpackning, mindre markskador samtidigt som de ytliga rötterna skonas. För industritruckar har Trelleborg utvecklat ett massivt däck helt framställt av återvunnet material. Trelleborg är ledande i Skandinavien på regummering av däck. Det pågår arbete för att gradvis ersätta HA-oljor och andra miljöpåverkande kemikalier i däck och andra gummiprodukter. Trelleborg deltar i flera internationella projekt kring livscykelanalyser (LCA) och andra aspekter kring gummiprodukter.

Trelleborg Building Systems har inom byggsektorn tagit fram flera produkter som bidrar till en effektivare energihushållning, ekonomiska besparingar och ett förbättrat inomhusklimat – tätningslister för fönster och dörrar är ett bra exempel. Tätskiktsprodukter har genomgått en intensiv teknisk utveckling under de senaste decennierna. För 25 år sedan användes takpapp i tre lager med en livslängd på 15 år. Senare på 1970-

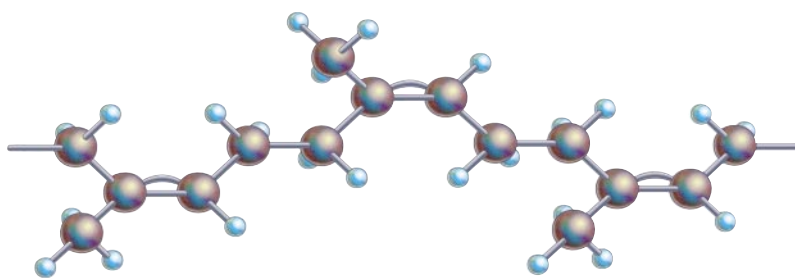

En tredjedel av världens gummi kommer från gummiträderna. De återstående två tredjedelarna är syntetiskt gummi framställt av olja.

talet kom papp i två lager med en livslängd på 25 år. På 1990-talet introducerades högkvalitativ takpapp i ett lager. Den har en beräknad livslängd på 35 år. Utvecklingen har inneburit en avsevärd resursbesparing vad gäller både råvaruförbrukning och transportbehov.

Inom Trelleborg Engineered Systems har vi utvecklat ett speciellt flamtåligt gummi. Detta används för beläggning av stålkonstruktioner inom exempelvis offshore-industrin. Gummit fördröjer effekterna av en brand så pass mycket att personalen hinner evakueras och räddningsåtgärder sätts in.

Trelleborg Automotive bidrar bland annat med vibrationsdämpare för fordon, maskiner och byggnader samt genom kompositmaterial för ljudisolerings.

Polymermolekyl

Vad är gummi?

De första spåren av att gummi använts i Europa återfanns i kolavlagringar i Tyskland. Råmaterialet – som inte kom från gummiträd – var troligen 55 000 - 60 000 år gammalt och var fortfarande efter alla dessa år elastiskt.

Naturgummi framställs från gummiträd som bland annat odlas i Malaysia, Indonesien och Thailand. Rågummits polymerer består till största delen av kol och väte och kombinationen av de unika egenskaperna hållbarhet och elasticitet uppstår först vid vulkaniseringsprocessen.

I takt med bilindustrins framväxt i början av 1900-talet växte behovet av gummi så kraftigt att många försök gjordes för att tillverka det på konstgjord väg. Kvaliteten hos det första syntetiska gummit kunde inte mäta sig med naturgummi, men efter hand har det utvecklats nya sorter med egenskaper fullt jämförbara med naturgummits och beroende på användningsområdet i många fall överlägset detta.

Styren-butadiengummi, som är det vanligaste och billigaste syntetiska gummit, är ett bra exempel på hur tillverkningen går till. Utgångsmaterialet är råolja och genom destillation i oljeraffinaderier framställs styren och butadien, vilka sedan utgör råmaterialet vid tillverkningen av styren-butadiengummi. Resultatet av denna kemiska syntes blir ett syntetiskt gummi som i princip har samma egenskaper som naturgummi. Värmeresistensen är bättre, medan däremot elasticiteten och brottgränsen är lägre. Vid Trelleborg-koncernen är omkring 75 procent av de polymerer som används syntetiska och 25 procent naturgummi. Styren-butadiengummi används i många fall i samma produkter som naturgummi, men också som skyddsmaterial på olika typer av slangar och till många andra produkter.

Inom Trelleborgskoncernen framställer vi även isoprengummi, butadiengummi och andra speciella typer, t ex EPDM, butylgummi, kloropren och nitrilgummi. Vi använder också plastpolymerer som polyuretan till vissa produkter, t ex massiva däck och valsar.

Processer och kemikalier

Det krävs två steg från råvara till färdig produkt. I det första steget blandas råvarorna till en gummibland-

ning. Denna görs efter ett noga angivet recept och processen utförs enligt specifikationer som anger temperaturer, tidsåtgång, osv. I det andra steget formas blandningen genom vulkanisering till någon av våra slutprodukter.

En gummiblandning består alltså inte bara av polymerer utan andra ämnen måste också tillsättas:

- Aktiva fyllmedel som kimrök används för att öka styrkan hos blandningen. Kornstorleken är i sammanhanget mycket viktig. Mindre korn ökar visserligen styrkan men gör samtidigt blandningen svårare att bearbeta. Omvänt gör en större kornstorlek tillverkningen enklare men minskar slitstyrkan.
- Krita eller lera är andra vanliga fyllmedel i en gummiblandning.
- I vulkaniseringsprocessen tillsätts förutom svavel eller peroxider även acceleratorer som bidrar till att de kemiska processernas hastighet ökar.
- Antioxidanter och antiozonanter används för att skydda gummit mot oxidation och ozonsprickor, dvs förhindra att materialet åldras.
- För att reglera gummits styvhet och förenkla tillverkningsprocessen används olika mineraloljor som mjukningsmedel, t ex aromatiska oljor (HA-oljor).
- I vissa fall tillsätts även pigment till ljusa blandningar, antistatiska smörjmedel som minskar den statiska elektriciteten och flamdämpande medel som minskar lättantändligheten.
- Textil till skyddskläder, textil- och stålcord i däck och slangar, liksom glasfiberväv i vissa speciella slangar, är exempel på olika typer av armering av gummi.

Vissa kemiska ämnen som används inom polymerindustrin kan ha påverkan på hälsan och den omgivande miljön. Följande kemikalier eller kemikaliegrupper är av speciellt intresse:

- HA-oljor (oljor med en hög andel PAH).
- Organiska lösningsmedel (aromatiska, klorerade).
- Nitrosaminalstrande acceleratorer.
- Bly och blyföreningar, kadmiumföreningar.
- Flamdämpande medel (klorerade paraffiner, bromhaltiga föreningar).
- Di-isocyanater, formaldehyd.
- Tiuram.
- ETU (accelerator), PBN (antidegradant).

Trelleborgkoncernens handelssektor

Ahlsell har introducerat ett effektivt system för att samla in uttjänta lysrör.

Ahlsell

Grossistföretaget Ahlsell marknadsför en rad produkter inom områdena VVS, el, kylteknik och verktyg från ledande tillverkare till installationsföretag, industrier och kommuner. Genom ett åttio-tal "byggvaruhus för yrkes-folk" i kombination med ett logistikcentrum av högsta klass i Hallsberg har Ahlsell fått en lokal förankring och lättillgänglighet som medger snabba och effektiva leveranser i hela Sverige. Ahlsell finns nu också i Danmark, Norge, Finland, Polen och Ryssland.

Varorna levereras direkt till platsen vid den tidpunkt som beställaren önskar. Varorna levereras i vissa fall i speciella förpackningar av återvunnet material, vilket ger en positiv miljöeffekt. Logistikcentrum i Hallsberg blev certifierat enligt ISO 9002 i början av 1998.

Bröderna Edstrand

Bröderna Edstrand är ett rikstäckande grossistföretag som främst inom Sverige köper, lagerför och säljer armering för byggmarknaden. Industristål är den överlägset största produkten, följt av rostfritt stål och aluminium. Bröderna Edstrands möjligheter att förbehandla och ytterligare förädla varorna, t ex genom kapning och rostskyddsbehandling, har blivit en klar konkurrensfördel. Verksamheten är fördelad på fem regioner med lager i Malmö, Jönköping, Göteborg, Stockholm/Norrköping och Sundsvall, en armeringsfabrik i Jularbo samt ett försäljningskontor i Köpenhamn. Huvudkontor med ledningsfunktioner ligger i Malmö. Bröderna Edstrand har haft ISO 9000 certifiering i flera år.

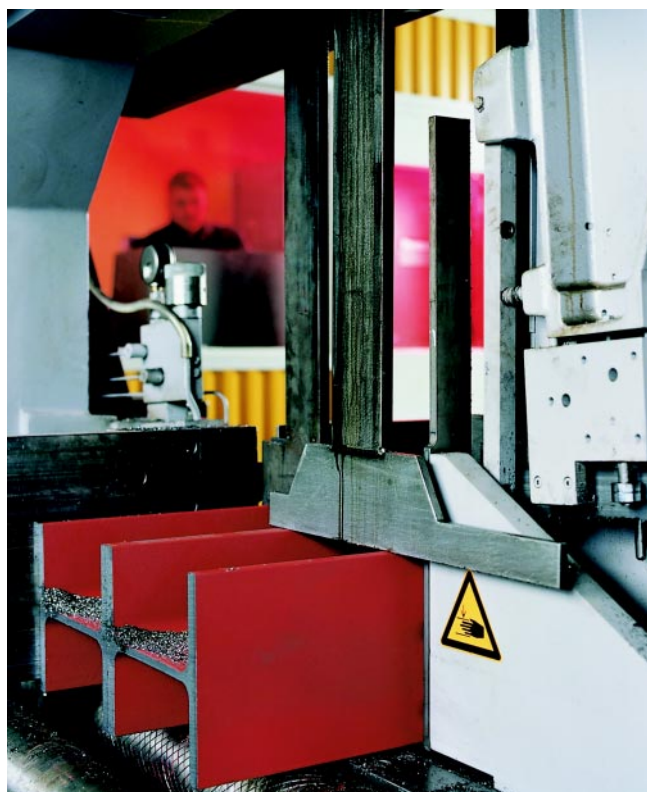
Reynolds

Grosshandelsföretaget Reynolds är en självständig distributör som marknadsför och säljer halvfabrikat som rör, skivor och tråd av koppar, mässing, alumi-

nium och specialstål på runt tolv platser i Frankrike, Tyskland och Storbritannien. Reynolds kunder representerar ett brett spektrum där lejonparten kommer från tillverknings- och byggindustrin i Frankrike, Storbritannien och Tyskland.

Starckjohann

Verksamheten i Trelleborgkontrollerade grossistföretaget Starckjohann omfattar i första hand försäljning av vvs- och byggvaror i Finland. Företaget har ett vitt förgrenat distributionsnät med tyngdpunkter i städerna Lahti, Åbo, Tammerfors och Vantaa. Försäljning till de baltiska staterna sker från en försäljningscentral i Tallinn i Estland. Större delen av Starckjohanns försäljning går till den finska bygg- och verkstadsindustrin.

Systematisk och målmedvetet fortgår förbättringen av den egna arbetsmiljön. Här ett exempel från Bröderna Edstrands kapning av stål.

Miljö- och arbetsmiljö- *aspekter*

Betydande miljöaspekter

Enligt miljöledningsstandarden ISO 14001 är en miljöaspekt ”en del av organisationens verksamhet, produkter eller tjänster som kan påverka miljön”. Inom Trelleborgkoncernen låter vi definitionen även omfatta arbetsmiljöaspekter.

Miljöaspekterna skiljer sig naturligtvis åt inom koncernens olika verksamhetsområden. I nedanstående tabell redovisas de betydande miljö- och arbetsmiljöaspekterna för huvuddelarna av verksamheten (industri och handel).

Av olika orsaker kan det vara stora skillnader i miljöaspekter mellan enskilda anläggningar inom industrisektorn. Detta kan bero på hur stora de är, om någon blandningsprocess sker där, om anläggningen är placerad i ett industriområde eller i närheten av bostadsområden osv. På motsvarande sätt finns det inom handelssektorn skillnader mellan Ahlsell, Bröderna Edstrand och Starckjohann. De senare företagen ägnar sig bl a åt att kapa och rostskyddsbehandla metall, medan Ahlsell uteslutande ägnar sig åt distribution.

Många av de högst prioriterade miljöaspekterna

återfinns inom industrisektorn. Denna verksamhet alstrar exempelvis luftutsläpp (lösningsmedel, damm, lukter), avfall, buller, nyttjande av naturresurser och risker i arbetsmiljön. En huvudaspekt i handelssektorn är varutransporterna. I tabellen nedan rangordnas våra viktiga aspekter i tre kategorier: hög-, medel- och lågprioriterade.

Vårt produktsortiments positiva miljöaspekter

Verksamheten inom Trelleborgkoncernen har inte enbart negativa miljöeffekter. I produktsortimentet finns det många exempel på produkter som bidrar till en bättre miljö. Exempelvis tillverkar Trelleborg Building Systems tätningslistor som innebär avsevärd energibesparing. Gummit har unika egenskaper som ett hållbart membran för både luft och vatten, och gummi-mattor har fått ökad betydelse i olika typer av konstgjorda dammar. Andra exempel på positiva aspekter omfattar bullerdämpning, vibrationsminskande anordningar och tätskikt för deponier.

Betydande miljöaspekter inom Trelleborgkoncernen

Miljö-/arbetsmiljöaspekter	Industrisektorn	Handelssektorn
Lokalisering	■	■
Mark och grundvatten (förorening)	●	▲
Förbrukning av naturresurser (råvaror)	■	▲
Förbrukning av naturresurser (vatten, energi)	●	▲
Användning av kemiska produkter	●	▲
Utsläpp till luft	●	■
Buller (utomhus)	■	▲
Utsläpp till vatten	▲	★
Avfall	●	■
Spill, brand och oförutsedda situationer	■	■
Produkter	●	●
Förpackningar	▲	●
Transporter	■	●
Arbetsmiljörisker (arbete med kemikalier)	●	▲
Arbetsmiljörisker (olyckor)	●	▲
Arbetsmiljörisker (ergonomi, buller)	●	■
▲ Låg prioritet ■ Medelhög prioritet ● Hög prioritet ★ Mindre viktig aspekt		

Miljö- *policy*

Trelleborgs miljöpolicy formulerades 1998. I miljöpolicyen anges inriktningen och målsättningen med vårt miljöarbete samtidigt som vi klargör de uppgifter som ligger framför oss. Miljöpolicyen utgör ramen för koncernens miljöinriktade verksamhet. Varje anläggning utvecklar därefter sin egen miljöpolicy som en del av ISO 14001-systemet.

Vi ansluter oss i vår syn på miljöfrågorna till nationella och internationella åtaganden att sträva efter ett långsiktigt uthålligt samhälle. Vår målsättning är att aktiviteterna inom Trelleborgskoncernen inte ska orsaka miljöpåverkan eller negativ påverkan på människors hälsa. Miljöaspekterna ska integreras i den dagliga affärsverksamheten.

- Vi ska hushålla med energi, vatten och andra naturresurser. Miljöaspekterna ska beaktas då vi väljer råvaror, kemiska produkter och distributionssystem.
- Vi ska minska avfallsmängderna och utsläppen från våra produktionsanläggningar och från vår handelsverksamhet.
- Vi ska ha säkra och sunda arbetsplatser samt utbilda våra medarbetare så att de kan utföra sina arbetsuppgifter på bästa sätt.
- Vi ska i vår forsknings- och utvecklingsverksamhet sträva efter miljömässigt sunda teknologier, produkter och förpackningar.
- Vi ska ta vara på möjligheten att göra miljöanpassningar då vi förändrar processer, anläggningar och produkter.
- Vi ska ha god nödlägesberedskap genom att systematiskt utvärdera risken för olyckor, bränder och okontrollerade utsläpp i miljön.

- Vi ska informera kunder, leverantörer och entreprenörer om vårt miljöarbete och i samspel med dessa sträva efter att uppnå gemensamma förbättringar.
- Vi ska ge öppen och saklig information om vårt miljöarbete till medarbetare, allmänheten och myndigheterna.
- Vi ska uppfylla gällande miljölagstiftning och ha framförhållning avseende nationell och internationell lagstiftning på miljö- och arbetsmiljöområdet.
- Vi ska vid början av 2000-talet uppfylla kraven i ISO 14001 och/eller EMAS vid våra nuvarande produktionsanläggningar. Arbetsuppgifter och ansvarsförhållanden inom ramarna för miljöledningssystemet ska vara klarlagda. Miljömål och handlingsplaner ska utarbetas vid varje anläggning.
- Vi ska utvärdera miljösituationen genom mätningar och regelbundna miljörevisioner. Vi ska sträva efter att ständigt förbättra vårt miljöarbete.

ISO 14001

inom Trelleborgkoncernen

Miljöledningssystem

Med miljöledningssystem menar vi organisation, planering, ansvar, förutsättningar, rutiner, processer och resurser som kommer till användning för att utveckla, införa, utvärdera och vidmakthålla Trelleborgskoncernens miljöpolicy. Genom vårt miljöledningssystem har vi en garanti för att både legala och andra krav uppfylls och för att vårt miljöarbete hela tiden förbättras.

Det gemensamma miljöledningssystemet finns beskrivet i koncernens miljöledningsmanual som kom ut 1998. Koncernens system uppfyller kraven i ISO 14001 och varje anläggning eller motsvarande organisation anmodas att utveckla och anpassa sitt eget ledningssystem, dvs sin handbok och sina mål och tillvägagångssätt. Detta mål återstår ännu att uppnå men inom några få år förväntar vi oss att man kommer att tillämpa ISO 14001 vid samtliga anläggningar.

Aktiviteter för att införa ISO 14001

För närvarande är en anläggning certifierad enligt ISO 14001 (Mjödalen, Norge). Koncernen har även en certifierad miljörevisionsledare enligt kraven i ISO 14012. För att kunna uppnå målsättningen att alla anläggningar inom koncernen skall vara certifierade vid början av 2000-talet pågår ett omfattande arbete

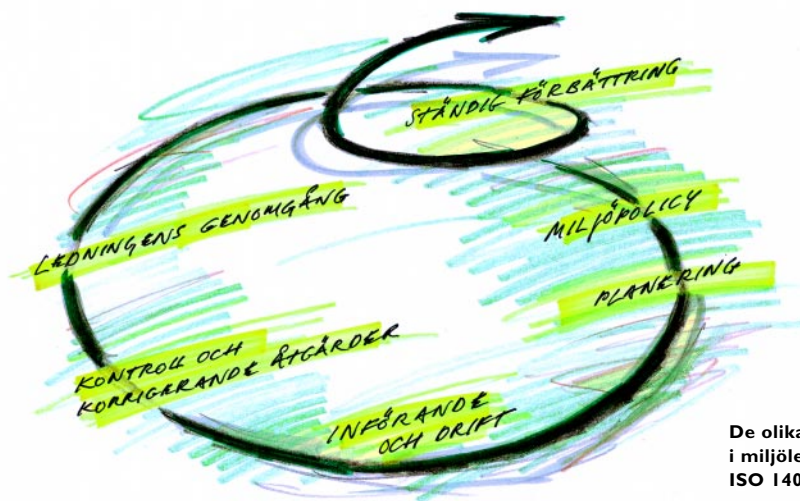
med miljöutredningar, utbildningar och praktiska aktiviteter vid de olika anläggningarna.

Miljöutredningar – vilket i praktiken innebär att miljösituationen och sättet att organisera miljöfrågorna analyseras i detalj – har under 1998 genomförts vid ett femtontal anläggningar i Europa. Utredningarna görs enligt en standardiserad modell och genererar värdefull information för det fortsatta miljöledningsarbetet. Miljöutredningarna kommer under 1999–2000 att omfatta samtliga anläggningar inom koncernen.

Att införa ISO 14001 vid en anläggning tar normalt 1-1,5 år och för att underlätta detta arbete har ett 20-tal anläggningar i Sverige, Belgien och Holland under året deltagit i undervisning i seminarieform kring ISO 14001. Seminarieserien omfattar sammanlagt sex dagar med ett antal hemuppgifter som skall genomföras av deltagarna. Under 1999 kommer motsvarande seminarier att bedrivas för projektledare vid resterande verksamhetsställen i Sverige, samt vid ett antal anläggningar i Europa och USA. Ytterligare ett tiotal enheter inom Trelleborgskoncernen arbetar i huvudsak på egen hand, eller med hjälp av externa konsulter, med att införa miljöledningssystemet. Vi räknar med att ett betydande antal certifieringar kommer att genomföras under tidsperioden 1999–2000.

För skog och lantbruk har Trelleborg Wheel Systems utvecklat breda däck som kan köras med extremt lågt lufttryck. Det ger minskad jordpackning, minskade markskador och ytliga rötter skonas.

De olika komponenterna
i miljöledningssystemet
ISO 14001.

Trelleborgs miljöorganisation

Koncernens miljöchef har det övergripande ansvaret för att samordna frågor som rör miljö och arbetsmiljö inom Trelleborgskoncernen.

Inom koncernen är miljö- och arbetsmiljöfrågor respektive linjechefer ansvar. Platscheferna är nyckelpersoner som ska leda och driva sina enheter i enlighet med:

- legala och andra krav,
- Trelleborgs miljöpolicy och miljöledningsmanual,
- kraven i ISO 14001.

Några ansvarsområden är noggrant definierade, exempelvis:

- att utbildning anordnas för personal och chefer,
- att riskanalyser och miljörevisioner genomförs,
- att det inrättas styrgrupper som regelbundet behandlar frågeställningar som rör miljö, arbetsmiljö och säkerhet,
- att rutiner och instruktioner på miljö- och arbetsmiljöområdet tas fram,
- att nyckeltal på miljö- och arbetsmiljöområdet definieras och följs upp,
- att miljö- och arbetsmiljöfrågorna beaktas vid de årliga utvärderingarna av medarbetarnas prestationer,
- att frågor som rör miljö, arbetsmiljö och säkerhet beaktas vid förvärv eller avyttring av anläggningar och vid förändringar av verksamheten.

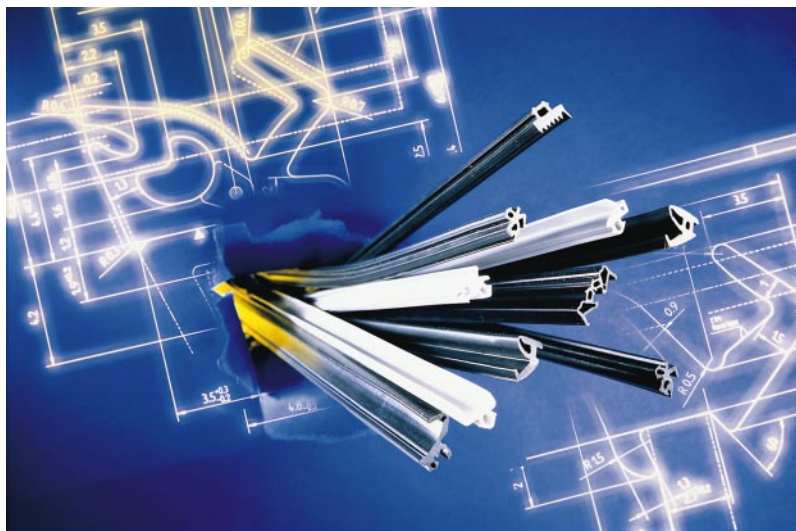
Miljösamordnare

Under 1998 utökades vår styrka av miljösamordnare och sådana finns nu vid flertalet anläggningar. Miljö- och arbetsmiljöaspekterna ligger högt på dagordningen och inom de närmaste åren kommer våra miljösamordnare inom koncernen att vidareutveckla sin kompetens. Miljösamordnarens viktigaste uppgifter är att bistå platschef med miljöexpertis, att samordna mätprogram och sammanställa data, att ta initiativ till och genomföra utbildning, att genomföra och upprätthålla ISO 14001 och att ansvara för de redovisande dokument som rör miljöarbetet. I slutet av denna rapport återfinns namnen på koncernens kontaktpersoner/miljösamordnare.

Torbjörn Brorson
Miljöchef

Redovisning av koncernens miljöprestanda

Så här har vi samlat in data

I rapporten ges en överblick över miljöprestanda inom Trelleborgskoncernen. Varje anläggning har bidragit med relevanta data enligt Trelleborgs modell för miljörapporter. Man kan dock konstatera att de interna mätprogrammen kan variera betydligt. Beroende på olika rutiner och legala krav kan vissa organisationer visa upp detaljerade miljödata, medan andra för närvarande bara har tillgång till mycket begränsade informationsmängder. Utan tvekan kommer kvaliteten på miljörapporterna att förbättras under de kommande åren. Den föreliggande rapporteringen avser åren 1995–98.

De nyckeldata som redovisas beskrivs i text och diagram. De viktigaste informationskällorna är angivna i diagrammen. Industri- och handelssektorerna har delats upp där detta bedömts relevant. Totalt har 47 organisationer bidragit till rapporten. I tabellen på sidan 22 framgår vilka de är.

Några händelser under 1998

Vid anläggningen på orten Trelleborg har flera miljöfrågor aktualiserats. En omfattande kartläggning av gummiproduktionens miljökonsekvenser (vulkkrök, luktande ämnen och lösningsmedel) lämnades till

berörda myndigheter i samband med ett tillståndsärende. Under året kritiserades anläggningen av yrkesinspektionen som bland annat ansåg att arbetsolyckor var alltför vanligt förekommande i fabriker. Arbetsmiljön utreddes omedelbart efter detta och vi vidtar nu ett antal konkreta åtgärder för att förbättra situationen.

En annan viktig händelse var branden vid Trelleborg Rubore i Kalmar där byggnaderna fick allvarliga skador. Miljökonsekvenserna i form av utsläpp av förorenat släckvatten och brandrök var däremot mycket begränsade. En av anläggningarna i Värnamo har också brandhärjats varpå en skorsten slogs ut. Under en kortare period fick vulkrök

från produktionen släppas ut på låg höjd.

Vid ett antal anläggningar över hela världen pågår arbete med att uppdatera eller utöka tillstånden enligt gällande miljölagstiftning. I Sverige har dessa aktiviteter prioriterats då ansökningar inlämnade före årsskiftet 1998/99 behandlas enligt den nuvarande lagstiftningen. Både hos industri och myndigheter befarar man att Miljöbalken, åtminstone under en övergångsperiod, kommer att fördröja hanteringen av olika tillståndsärenden.

Ett slutet uppvägningsystem vid anläggningen i Trelleborg har gjort att arbetsmiljöriskerna vid hanteringen av olika kemikalier minimerats.

Nyttjande av naturresurser

Markfrågor

Att hantera föroreningar i mark och grundvatten är inte bara en teknisk utmaning. Det är också en viktig affärsfråga, särskilt vid förvärv av anläggningar. Vår syn på föroreningsfrågorna är att problemen bör åtgärdas i en stegvis process.

Några typiska aktiviteter är:

- Kartläggning av de för platsen specifika förutsättningarna. T ex nuvarande och tidigare markanvändning liksom andra möjliga föroreningskällor.
- Undersökning av geologi, hydrogeologi, markanvändning på intilliggande mark samt eventuell avgränsning av känsliga områden.
- Beskrivning av föroreningarnas typ och omfattning. Tonvikten läggs på de största föroreningskällorna.
- Analys av resultaten för att kunna fastställa föroreningarnas betydelse i förhållande till hur känsliga ekosystemen är för nedsmutsning.

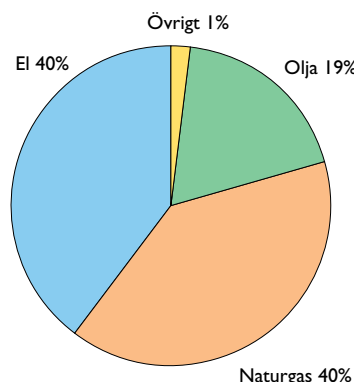
En viktig sida av vårt arbete med ISO 14000 är att åtgärda kända föroreningar, men även att minimera risken för framtida markförorening med såväl tekniska insatser som genom förändrat synsätt.

Det pågår för närvarande ett antal markundersökningar och återställningsarbeten inom Trelleborgskoncernen. Mark- och grundvattenföroreningar har upptäckts vid några av våra anläggningar och saneringsåtgärderna är nu avslutade i Ridderkerk och Ede i Holland. Närmare undersökningar och sanering pågår vid andra anläggningar: Trelleborg, Hoogezand, Evergem, Herentals, Sandusky och Dawson. I samband med de förvärv som gjordes under 1998 har markfrågorna varit av stort intresse och en noggrann kartläggning har genomförts.

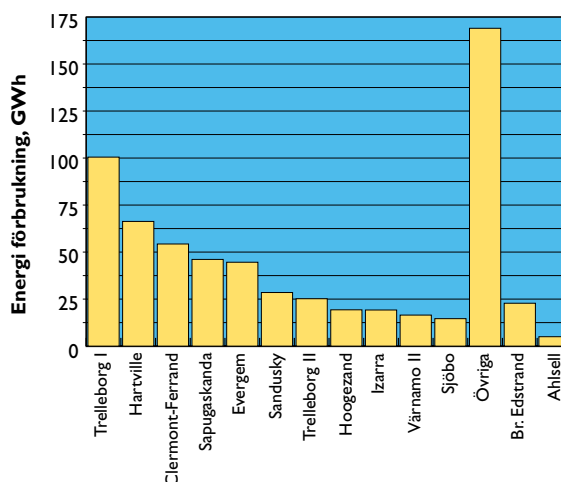
Energiförbrukning

Inom koncernen används energi till uppvärmning, kylning, processer, utrustning och transporter. Trelleborgskoncernens totala energiförbrukning 1998 (transporter ej inräknade) uppgick till 623 GWh, varav olja stod för 123 GWh, elektricitet 255 GWh, naturgas 247 GWh och andra källor för 7 GWh.

Energiförbrukning fördelat på bränsleslag

Energiförbrukning (olja, naturgas, el, övrigt) för de olika anläggningarna

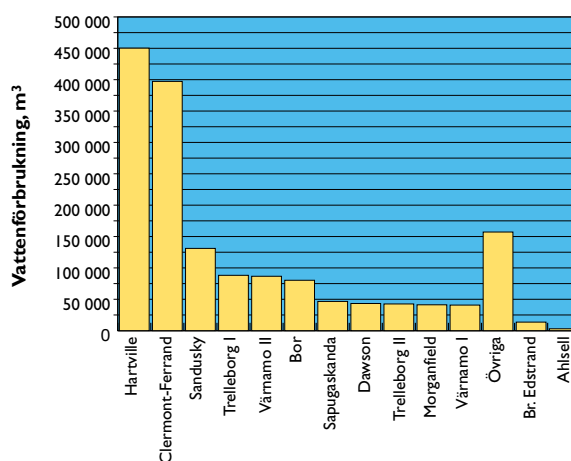

Vattenförbrukning

Vatten används främst för kylning, rengöring och sanitära ändamål. Totalt sett förbrukades 1,6 miljoner m³ vid de anläggningar som redovisas i denna rapport. Vattenförbrukningen är betydande vid vissa anläggningar.

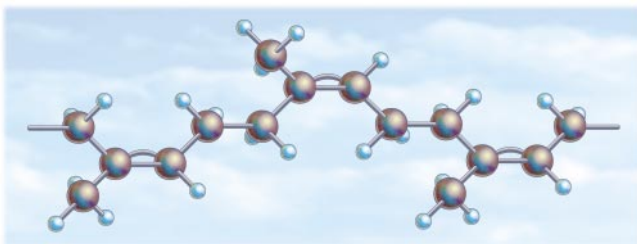
Omkring 48 procent av vattnet kommer från vattentäkter på platsen eller från närliggande vattendrag eller sjöar. Ca 52 procent utgörs av vatten från kommunala täkter. Vid flera anläggningar, exempelvis Evergem, har förbrukningen av vatten reducerats avsevärt under de senaste åren. Detta har framförallt åstadkommits genom installation av recirkulerande system för kylvatten.

Vattenförbrukning vid de olika anläggningarna

Kemikaliefrågor

Framställning av gummi och andra polymerer innebär nyttjande av ett stort antal kemikalier. Somliga kan under produktionsprocessen ha påverkan på hälsa och miljö om de inte hanteras på rätt sätt. Däremot uppfattas riskerna med de färdiga gummiprodukterna som mycket begränsade. Genom att bruka sådana kemika-

lier i begränsade mängder och i slutna system, eller allra helst upphöra helt med dem, reduceras riskerna i arbetsmiljön och omgivningen. Några exempel där

användningen har minskat är högaromatiska oljor (HA-oljor), bly och blyföreningar, kadmiumföreningar, klorerade lösningsmedel, zinkföreningar samt vissa antioxidanter och acceleratorer. Fortfarande används det inom koncernen ett antal kemiska produkter med oönskade hälso- och miljöegenskaper, exempelvis klorparaffiner, ftalater och tiuram.

En intensiv forskning till trots har det ännu inte gått att ersätta dessa ämnen då produkten får avsevärt försämrade egenskaper av de ersättningsämnen som provats. I tabellen på nästa sida ges en översikt av ett antal pågående och genomförda projekt avseende kemikalieanvändningen inom koncernen. Dessa kemikalier förekommer främst inom koncernens industrisektor.

Inom handelssektorn är kemikalieanvändningen begränsad, men inom ramarna för ISO 14000-arbetet håller vi även där på att se över hanteringen av kemiska produkter.

Kemikalie	Status	Kommentarer
Asbest	Borta ur produktionen sedan mer än 10 år. Finns dock kvar i vissa byggnader och utrustningar.	Asbest användes tidigare som brandsäkert ytterskikt på slangar. Numera ersätts asbest av glasfiber.
Bensen	Försvann som lösningsmedel från gummiindustrin på ett tidigt stadium.	Ersatt av andra mindre skadliga aromatiska lösningsmedel.
Kadmiumföreningar	Kadmiumföreningar är borta ur produktionen.	Kadmium fanns framförallt i färgpigment och i mindre utsträckning i acceleratorer och antioxidanter. Kadmium ingår i små mängder som naturlig förorening i zinkoxid.
MOCA	MOCA är en cancerframkallande accelerator som inte längre används.	
ETU	ETU är en hälsofarlig accelerator som fortfarande används på vissa ställen inom koncernen men som är utfasad i Sverige.	
N-nitrosodifenylamin, Fenyl-β-naftylamin	Retarder respektive antioxidant som inte längre används.	N-nitrosodifenylamin är en aromatisk nitrosamin som kan ge upphov till cancerframkallande nitrosaminer. Fenyl-β-naftylamin gav upphov till blåscancer och försvann på ett tidigt stadium ur den europeiska gummiindustrin.
Kiselkrita	Har numera ersatts med kaolin.	Kiselkrita är ett silikatbaserat fyllmedel som innehåller kristallin kvarts. Dammexponering kan ge upphov till cancer.
Klorerade lösningsmedel	Användningen av klorerade lösningsmedel har minskat eller upphört vid många fabriker.	Koltetraklorid, metylenklorid, 1,1,1,-triklorethan och trikloretylen används inte längre i Sverige. Vid några anläggningar är användningen av klorerade lösningsmedel fortfarande betydande (se "Utsläpp till luft").
Lösningsmedel	Ändrade processer och i vissa fall övergång till vattenbaserade alternativ har minskat användningen av lösningsmedel.	En översikt av utsläppen av lösningsmedel till atmosfären ges i avsnittet "Utsläpp till luft".
HA-olja (högaromatiska oljor)	Ca 25% av oljorna har ersatts med mindre hälso- och miljöfarliga alternativ. Arbete pågår för att HA-oljor skall bort i flera användningsområden. I slitbanorna på däck har nu HA-oljorna ersatts med mer miljöanpassade alternativ.	HA-oljor är giftklassade och innehåller hög koncentration av cancerframkallande polyaromatiska kolväten (PAH).
Bly och blyföreningar	Blyanvändningen vid tillverkning av slangar har reducerats kraftigt.	Metalliskt bly har i många år använts i den sk blyprocessen vid tillverkning av slangar. Blyet recirkuleras i processen och har funktion som en yttre form under tillverkningen av slangen.
Zinkföreningar	En översyn av möjligheterna att minska zinkanvändningen har gjorts och ett antal åtgärder har genomförts.	Den dominerande zinkföreningen är zinkoxid som finns i mer än 90% av alla gummiblandningar.
TMTD (tiuram)	De ersättningsämnen som testats ger inte de värmebeständiga egenskaper hos produkterna som TMTD erbjuder.	TMTD är en accelerator som kan ge upphov till cancerogena nitrosaminer. Ämnet är dessutom mycket skadligt för miljön.
DEHP	Ämnet har ännu inte kunnat ersättas.	DEHP (dioktylfthalat) används i vissa gummityper som mjukgörare. Man har misstankar om att substansen kan ha hormonstörande egenskaper.
Klorparaffiner	Ett omfattande ersättningsarbete har genomförts. Vissa klorparaffiner finns dock kvar.	Klorparaffiner används som flamskyddsmedel. Vissa typer är förbjudna.

Utsläpp

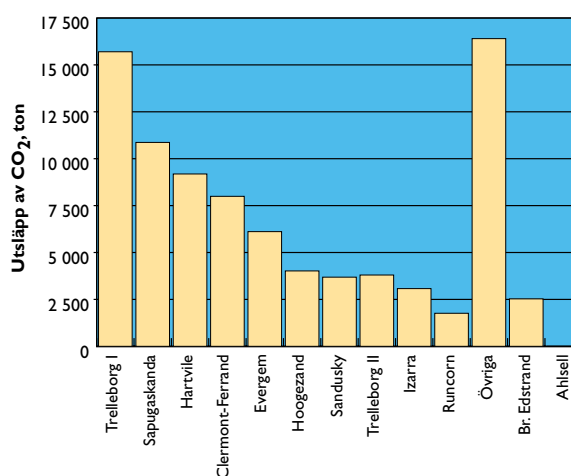
till luft och vatten

Utsläpp till luft

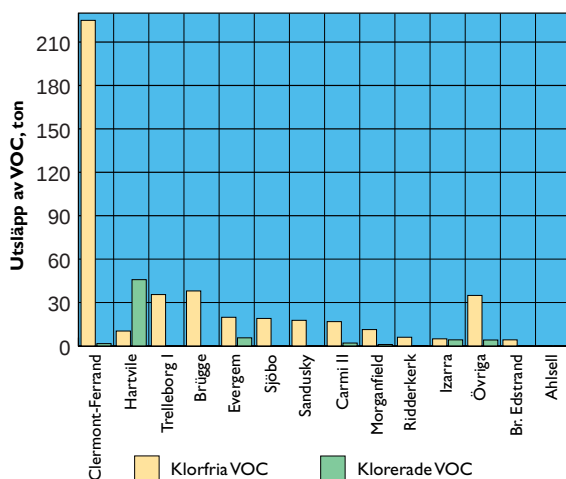
Luftutsläppen utgörs framförallt av lösningsmedel, vulkgaser, stoft, koldioxid, kväveoxider och luktande ämnen. De totala utsläppen av lösningsmedel (VOC) inom koncernen uppgår till 516 ton/år. VOC-utsläppen har reducerats avsevärt genom installation av reningsanläggningar och förändrade processer. Vid anläggningen i Trelleborg har exempelvis utsläppen under en 10-årsperiod minskat från ca 400 ton VOC per år till ca 40 ton/år. Vid Bröderna Edstrands anläggningar har under de senaste 4 åren utsläppen minskat från ca 60 ton/år till 5 ton/år.

Användningen av klorerade lösningsmedel har också minskat betydligt i koncernen. De totala utsläppen av klorerade lösningsmedel under 1998 var 65 ton.

Utsläpp av koldioxid till atmosfären från energiproduktionen vid de olika anläggningarna

Utsläpp av VOC till atmosfären

Koldioxidutsläppen orsakas huvudsakligen av förbränning av fossila bränslen i företagens energianläggningar, samt av olika typer av transporter. I den här rapporten redovisas endast utsläppen av koldioxid från energiproduktionen vid Trelleborgs anläggningar. Utsläpp från fjärrvärmeproduktion, transporter och processer redovisas inte. De sammanlagda koldioxidutsläppen var ca

85 000 ton. Hur stora koldioxidutsläppen från transporterna är finns det för närvarande inga uppgifter på, men projekt pågår för att kartlägga situationen, exempelvis inom Ahlsell. Koldioxidutsläppen från transporterna är naturligtvis en viktig miljöaspekt för Trelleborgs handelssektor.

Svaveldioxid- och kväveoxidutsläppen (NO_x) från energiproduktionen uppgick under 1998 till 136 ton respektive 80 ton.

De gaser och stoft som släpps ut från vulkningsprocesserna innehåller ett stort antal olika ämnen i låga koncentrationer. Sammansättningen och effekterna på hälsa och miljö har utretts och ett antal miljö- och hälsofarliga komponenter har identifierats i vulkröken. Intresset för frågor som rör vulkröken är högt bland miljömyndigheterna i ett antal olika länder.

Utsläpp till vatten

Vattenutsläppen inom industri- och handelssektorerna är förhållandevis begränsade. Endast vid någon enstaka anläggning förekommer ett internt reningsverk för avloppsvatten. I många fall är fabrikena anslutna till kommunala reningsverk. Vattenvårdsfrågorna ingår som en naturlig del i ISO 14000-arbetet.

Hantering av avfall

Avfallsfrågorna har stor betydelse i det moderna samhället. Man kan förvänta sig att myndigheterna i de flesta länder kommer att utnyttja legala och ekonomiska styrmedel för att minska avfallsmängderna. Vid flera av Trelleborgs anläggningar pågår framgångsrika program för förbättrad källsortering och minimering av avfallet, exempelvis vid Ahlsell logistikcentrum i Hallsberg. I Sverige gäller producentansvar för däck och Trelleborg betalar därför avgifter till ett system för insamling och omhändertagande av uttjänta däck. Via detta system omhändertas mer än 90 procent av alla däck.

Avfallsmängderna inom koncernen är betydande och fortfarande går en stor del av avfallet till deponering, totalt under verksamhetsåret ca 17 400 ton. Ca 7 600 ton källsorterades och återvanns som material alternativt genom energiutvinning. Farligt avfall omhändertas genom destruktion vid godkända anläggningar i olika länder. Under 1998 uppgick den sammanlagda mängden farligt avfall till 545 ton.

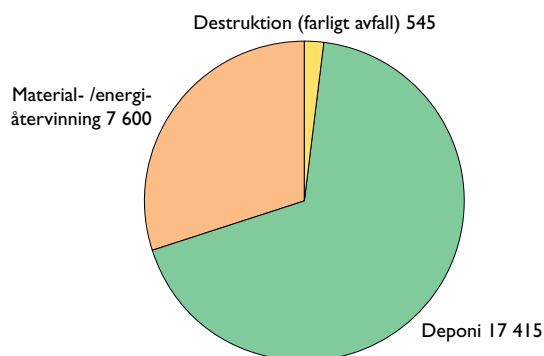
Kostnaderna för avfallshantering visar inte nödvändigtvis hur effektiv en anläggning är på att hantera och sortera avfall. Skillnaderna speglar snarare de olika ländernas policy, lagstiftning och avgifter för omhändertagande av avfall. Oavsett detta kan man

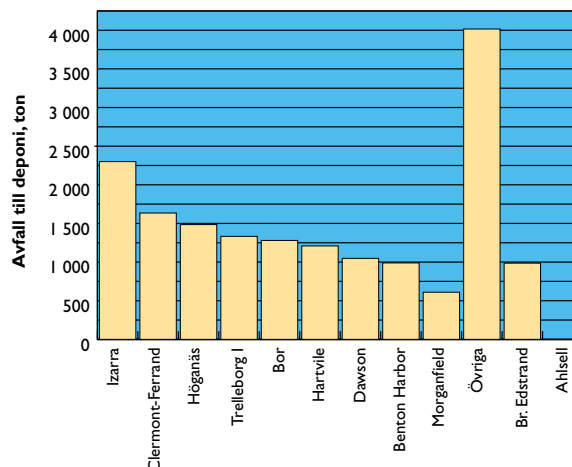
Ett viktigt område för Trelleborg är att bidra till att gummiavfall återanvänds i nya produkter.

konstatera att Trelleborgskoncernens kostnader för avfallshantering är betydande och utgör vid de olika anläggningarna oftast den största enskilda kostnaden för miljöåtgärderna.

Omhändertagande av avfall, ton

Avfall till deponi

Arbetsmiljö

Exempel på bidrag till bättre arbetsmiljö är samarbetet med ABB vad gäller framtagning av flödesstoppren, en "gummiblåsa" som har en viktig roll vid renovering av kärnkraftverk.

Hälsa och säkerhet i arbetsmiljön är viktiga områden inom Trelleborgskoncernen. Viktiga aspekter är exponering för kemikalier, ergonomi och olycksfall.

Olycksfallsfrekvensen är vid många av anläggningarna normal för branschen. Vid somliga avdelningar eller fabriker sker det tyvärr alldeles för många olyckor. Medelfrekvensen vid de anläggningar som redovisas i den här rapporten är 64 olycksfall/1 000 anställda under 1998. Förbättringsåtgärder och specifika program för att öka säkerheten finns på de flesta ställen. Ett viktigt inslag i arbetet är naturligtvis träning och systematiska riskanalyser.

Vad det gäller arbetssjukdomar så rapporterades det under året 98 fall. De vanligaste sjukdomsorsakerna är belastningsskador och kemikalierelaterade sjukdomar, exempelvis allergier. Vi avser att i kommande miljöredovisningar ge mer detaljerad information om olika åtgärder på arbetsmiljöområdet.

Övriga miljöaspekter och förhållanden

Följande miljöaspekter och förhållanden har varit av intresse under det senaste året:

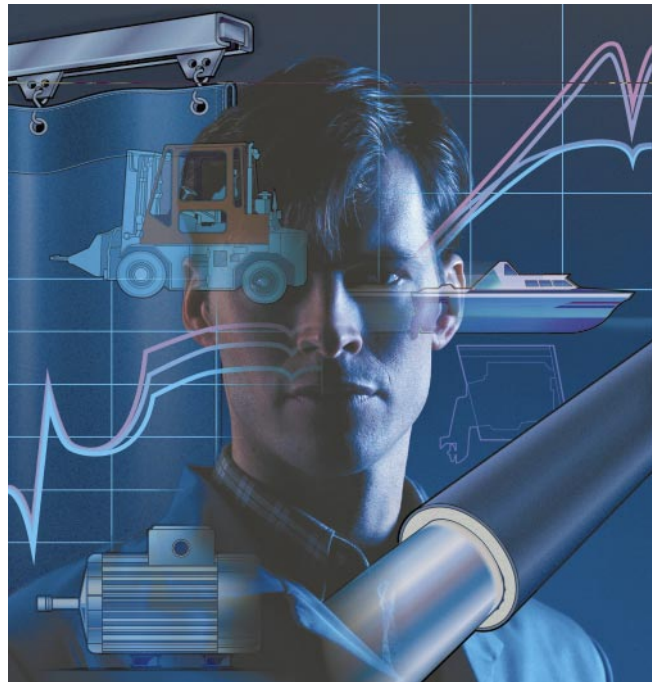
- Incidenter med spill och okontrollerade utsläpp har under året varit få. Sammanlagt rapporterades 10 spill, utsläpp och bränder. Bränderna vid anläggningarna i Kalmar och Värnamo kommenteras på sidan 14 i denna rapport.
- Antalet registrerade klagomål från grannar och andra intressenter var 14 stycken. Klagomålen avser huvudsakligen lukt, damm och buller.
- Besök och inspektioner från myndigheter har genomförts vid flera anläggningar. Anmärkningar avseende arbetsmiljön diskuteras på sidan 14 i rapporten.
- Inga miljörelaterade böter eller andra straffavgifter har utdömts till oss under året. Anmälan om brott mot miljöskyddslagen respektive arbetsmiljölagen föreligger vid två fabriker i Sverige.
- Trelleborg har under året deltagit i ett flertal projekt vid universitet och högskolor. Koncernens miljöarbete har presenterats i ett antal nationella och internationella sammanhang.
- Trelleborg är sedan många år anslutet till kemiindustrins internationella miljöprogram Ansvar & Omsorg (Responsible Care). Under året har bl a miljödata lämnats in till kemiindustrins gemensamma miljöredovisning.

Miljömål

Med tanke på Trelleborgkoncernens skilda verksamhetsområden är det för närvarande inte relevant att sätta upp några övergripande miljömål utöver de åtaganden som finns i miljöpolicyen. Vid de enskilda anläggningarna formuleras emellertid både kort- och långsiktiga miljömål inom ramarna för miljöledningssystemet.

De vanligaste målen är exempelvis:

- att införa ISO 14001,
- att minska avfallsmängderna,
- att minska energi- och vattenförbrukningen,
- att minska antalet arbetsskador,
- att minska utsläppen till atmosfären.

Kontaktpersoner

Land	Anläggning	Antal anställda	Kontaktperson	Telefonnummer	Anläggningar som redovisas ³⁾
Huvudkontor	Trelleborg Environmental Affairs	-	Torbjörn Brorson	0410 67091	
Sverige	Trelleborg I (City)	818	Bo Roskvist	0410 51483	•
	Trelleborg II (E)	248	Erland Jakobsson	0410 51323	•
	Värnamo I (City)	183	Per Tevebring	0370 48126	•
	Värnamo II (Norregård)	154	Per-Olof Martinsson	0370 48136	• •
			Magnus Bergstedt	0370 47025	
	Ystad	110	Stefan Andersson	0411 67975	•
	Bor	84	Arne Ekegren	0370 658716	•
	Höganäs (Mataki)	82	Lars Dahlbom	042 334000	•
	Rydaholm	99	Kenny Dahl	0472 25856	•
	Sävsjö	37	Jörgen Lagerkvist	0382 61695	•
	Örebro (Sigma)	110	Gunnar Söderberg	019 164700	•
	Hemse (Sigma)	92	Sam Svännel	0498 484905	•
	Kalmar (Rubore)	64	Ulf Johansson	0480 499400	•
	Sjöbo	72	Jan Johansson	0416 26940	•
	Ahlsell (Hallsberg)	320	Jonas Pettersson	0582 82670	•
	Bröderna Edstrand ¹⁾	523	Henrik Fries	011 283500	• • • • •
Danmark	Hadsten	108	Willy Nielsen	+45 87612551	•
Holland	Hoogezand	108	Elzo Doddema	+31 598 315911	•
	Ede	65	Rob Nikkels	+31 318 617112	•
	Ridderkerk	108	Peter Langendoen	+31 180 495555	•
Belgien	Herentals (EWP)	35	Jef Ooms	+32 14 258181	•
	Brügge	61	Marc van de Valle	+32 50 312901	•
	Evergem	309	Hendrik Raes	+32 09 2572327	•
Frankrike	Clermont-Ferrand	611	Jean Gravier	+33 473 258180	•
Spanien	Izarra (TIBSA, IESA)	261	Jose-Luis Losa	+34 945 437000	• •
	Burgos (TAISA)	96	Valentin Gonzales Gil	+34 947 473026	•
	Santander	42	Joaquin San Martin	+34 942 331009	•
Storbritannien	Runcorn (Fillite)	31	T.J.Wrigley	+44 1928 566661	•
USA ²⁾	Sandusky	330	Debra Sopczynski	+1 810 6482100	•
	Dawson	185	Rod Millhof	+1 912 9952191	•
	Hartville	240	Rey Cruz	+1 330 8774834	•
	Carmi I (mixing)	58	Rick Estes	+1 618 3825891	•
	Carmi II (moaliding)	133	Dennis Jacobs	+1 618 3822318	•
	Morganfield	143	Dough Harre	+1 502 3891954	•
	Benton Harbor	125	Mikael Leuken	+1 616 9250100	•
	South Haven	90	Larry Lewis	+1 616 6372116	•
Mexico	Santiago Tianguisteno	115	Leif Lindholm	+52 713 36260	•
	Toluca	230	Juan Martinez	+52 72 790251	•
Sri Lanka	Sapugaskanda,	393	Kirithi Wanasinge	+94 1 570338	• •

1) Göteborg, Malmö, Norrköping, Jönköping, Krylbo, Sundsvall.

2) Lisa Friedman, miljösamordnare, tel +1(610)2531164.

3) Antalet punkter visar antalet anläggningar som redovisas gemensamt.

Följande anläggningar ingår inte i redovisningen: Ohs, Horda (Sverige), Mjøndalen (Norge), Neumünster (Tyskland), Starckjohann (Finland), Reynolds (Frankrike), Goodall (USA, Kanada), PAV (Brasilien), Minworth (Storbritannien) och Trelleborg (Sydafrika).

Ordlista

Accelatorer Påskyndar de kemiska reaktionerna i vulkningsprocessen.

Antidegradant Tillsats som förhindrar att gummit åldras.

Antioxidant Förhindrar att gummit påverkas av luftens syre.

BLIC Sammanslutning av europeiska gummiproducenter.

EMS Den del av det övergripande ledningssystemet som omfattar organisationsstruktur, planering, aktiviteter, ansvarsfördelning, praxis, tillvägagångssätt och resurser för utveckling, implementering, utförande, granskning och upprätthållande av organisationens miljöpolicy.

Emission Utsläpp av främmande ämnen i den omgivande miljön. Tolkat i sin vidaste bemärkelse kan utsläpp vara vattenburna, luftburna, flytande eller fasta.

Faktor 10 Modell för effektivare energi- och materialanvändning.

Farligt avfall Avfall som kräver speciell hantering. Olika länder har olika definitioner och regler och nationella standarder ändras ofta vilket försvårar redovisningen av farligt avfall.

ISO (International Organization for Standardization) En internationell organisation som har producerat ett omfattande urval av standarder, som till exempel serierna ISO 9000 och ISO 14000, vilka allmänt används runt om i världen vid kvalitets- och miljöarbete.

ISO 9000 En serie internationella standarder för kvalitets-säkring, antagna 1987.

ISO 14000 En serie internationella standarder för miljöledning (ISO 14001), livscykelanalyser, miljörevision, miljömärkning, utvärdering av miljöprestanda och miljömässiga termer och definitioner. Antagna 1996.

Koldioxid (CO₂) CO₂ bildas vid alla processer där kol förbränns och gasen frigörs även vid användning av petroleumprodukter. Utsläpp av koldioxid i atmosfären ökar den globala uppvärmningen.

LCA (Life-Cycle Assessment) Ett ledningsverktyg för att bedöma och kvantifiera den totala miljöpåverkan av produkter och aktiviteter över hela deras livslängd. Det sker genom att man analyserar hela livscykeln hos ett visst material eller en viss process, produkt, teknologi, tjänst eller aktivitet.

Miljöaspekt De delar i en organisations aktiviteter, produkter eller tjänster som samspelar med miljön.

Nitrosaminer Ämnen som kan orsaka cancer hos djur och människor.

NO_x (kväveoxider) Gasformiga oxider som skapas i förbränningsprocessen genom oxidation av kväve. Skadliga för hälsan och miljön. Orsakar surt regn och övergödning.

PAH Polyaromatiska kolväten. Vissa är cancerframkallande.

SGI Svenska gummiindustriföreningen.

SO₂ (svaveldioxid) Svaveldioxid skapas vid förbränningen av petroleumprodukter. SO₂ bidrar till försurningen av vattendrag och mark samt att barrträd tappar sina barr. Stora koncentrationer i omgivningen är skadligt för hälsan.

VOC (Volatile Organic Compounds) De VOC som redovisas i den här rapporten utgörs av klorfria och klorerade lösningsmedel. VOC-utsläpp bidrar till lokal atmosfärisk miljöpåverkan, inklusive bildandet av marknära ozon. En del VOC innebär direkta risker för hälsan.

Koncentration & Expansion

Trelleborg är en världsomspännande koncern i stark förvandling. Med ett polymertekniskt och industriellt kunnande inom branscher som fordon, verkstad, offshore, kemi, skog, papper och bygg möter vi 2000-talet. Vår bärande och gemensamma idé är lika enkel som självklar. Det handlar om att göra jobbet enklare och bekvämare för våra kunder och våra kunders kunder. Att genom koncentration och expansion skapa ledande industriella positioner.

- Koncernen omsätter över 25 miljarder kronor och har ca 14 000 anställda i 35 länder.
- Trelleborgkoncernen är organiserad i åtta affärsområden: Trelleborg Automotive, Trelleborg Wheel Systems, Trelleborg Engineered Systems, Trelleborg Building Systems, Ahlsell, Bröderna Edstrand, Reynolds och Starckjohann.
- Trelleborgaktien är sedan 1964 noterad på Stockholmsbörsens A-lista.

Trelleborg AB (publ), Box 153, 231 22 Trelleborg
Tel: 0410-670 00 • Fax: 0410-427 63
E-post: info@trelleborg.com
Internet: www.trelleborg.com